

1. UVOD

Predškolsko vaspitanje je važan dio etape vaspitnog procesa, kao i fizičkog razvoja predškolskog djeteta, pogotovo u pogledu boravka u predškolskoj ustanovi (vrtiću), ishrane i fizičkih aktivnosti. Predškolskim vaspitanjem treba da se obezbjedi zadovoljenje dječijih i društvenih potreba i ostvarivanje njihovih prava. To podrazumjeva da se djeca rode i žive u sredini koja unapređivati njihovo fizičko i mentalno zdravlje, u kojoj će se osjećati prihvaćena i voljena, u kojoj će postojati najbolji uslovi za njihov razvoj i učenje koje društvo može da im obezbjedi, bez izuzetaka ili diskriminacije. Vrtići prema tome trebaju da zadovolje sve higijenske, zdravstvene i obrazovne kriterijume i tako omoguće adekvatnu sredinu za pravilan rast i razvoj djece.

Nadzor i kontrolu higijenskog stanja predškolske ustanove i zdravstvene ispravnosti namirnica u vrtiću sprovodi sanitarna inspekcija republičkog ili lokalnog nivoa kroz programe sanitarnog nadzora i ona garantuje da se u pojedinačnom vrtiću poštuju zakonske procedure i higijensko-zdravstvene norme. Program sanitarnog nadzora i javno-zdravstvene kontrole u predškolskim objektima sprovodi se u cilju smanjenja negativnog uticaja neadekvatnog kolektivnog boravka djece na rast i razvoj deteta, prevencije pojave zaraznih bolesti, kao i smanjenja oboljevanja djece od nezaraznih bolesti. Osnovni cilj sanitarnog nadzora je unapređenje sredine i zdravlja djece primjenom efikasnih mjera za smanjenje negativnog uticaja neadekvatne sredine na zdravstveno stanje djece.

Poslovi sanitarnog nadzora u modernoj praksi se realizuju mjesečnom dinamikom kontrole higijenskog stanja u vrtićima, što u prvom planu obuhvata mikrobiološko stanje radnih površina u kuhinjama u kojima se sprema hrana za djecu, kontrola posuđa i ruku osoblja, ispitivanje zdravstvene bezbjednosti namirnica, ispitivanje energetske vrijednosti obroka, te kontrolu sanitarnih čvorova i dva puta godišnje kontrolom higijenskog stanja ostalih prostorija, što obuhvata stanje vodnog objekta, higijenski uslovi u prostorijama za dnevni boravak djece, dvorištu, način odlaganja smeća, način grijanja prostorija. Kontrola briseva u kuhinjama vrtića je takođe jedan od vidova sanitarnog nadzora i najčešće se vrši 4 puta godišnje. Sanitarni nadzor takođe podrazumjeva provjeru i kontrolu poslova deratizacije i dezinsekcije, kao i sanitarne preglede zaposlenog osoblja

Predškolsko vaspitanje i obrazovanje predstavlja podsistem cjelovitog sistema vaspitanja i obrazovanja u Republici Srpskoj od presudnog značaja za ukupan rast i razvoj djeteta. Ciljevi ovako postavljenog sistema predškolskog vaspitanja i obrazovanja su, da se, u skladu sa humanističkim i demokratskim opredjeljenjima u razvoju društva, omogući, u što je moguće većem obimu i na najkvalitetniji način, razvoj i usavršavanje aktuelnih mogućnosti svakog predškolskog djeteta, zadovoljavanje njegovih razvojnih potreba do nivoa samo-aktuelizacije i ispunjavanje svih prava djeteta zasnovanih na principima Konvencije UN, te konstantna briga o pravilnoj ishrani, rastu i razvoju. Na osnovu toga i svega ranije iznesenog tema ovog diplomskog rada se odnosi na sanitarno higijenski nadzor vrtića “Naša djeca” u Banjoj Luci, obuhvatajući sve aspekte sanitarnog nadzora u ovoj predškolskoj ustanovi, sa zakonskim regulativama, trenutnim stanjem, nadležnostima i dužnostima sanitarnog inspektora kao nosioca ovog važnog kontrolnog procesa u domenima predškolskog obrazovanja u Republici Srpskoj.